

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion cyfarfod anghysbell a gynhaliwyd ar 23 Mawrth, 2023.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol: R. Hendicott (Cadeirydd); L. Tinsley Is-Gadeirydd); R. Alexander, P. Hallett a G. Watkins (Aelodau Annibynnol), Cynghorwyr R.M. Birch a C.P. Franks.

850 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democratiaid a Chraffu y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol".

851 COFNODION –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Ionawr, 2023 fel cofnod cywir, yn amodol ar newid i gofnod 661 bod y geiriau "gan fod hwn wedi bod yn fater ar gyfer achos troseddol" ym mhedwerydd paragraff y cofnod yn cael ei dileu gan nad oedd hyn yn adlewyrchiad cywir o'r drafodaeth.

852 DATGANIADAU BUDDIANT –

Gwnaeth y Cynghorydd Franks ddatganiad o ddiddordeb yn y ceisiadau am ollyngiadau yn ymwneud â'r Cynghorydd D. Evans oherwydd ei fod yn gysylltiad agos â'r ymgeisydd a gadawodd yr ystafell pan oedd y ceisiadau'n cael eu hystyried.

853 CAIS AM GANIATÂD (SM/PGCD) –

Roedd Rheoliadau'r Pwyllgor Safonau (Caniatáu Gollyngiadau) (Cymru) 2001 yn caniatáu i'r Aelodau wneud cais i'r Pwyllgor Safonau i siarad am, ac os yw'n briodol, i bleidleisio ar faterion na fyddent fel arall yn gallu siarad amdanynt neu bleidleisio arnynt neu aros yn yr ystafell wrth iddynt gael eu trafod oherwydd buddiannau rhagfarnol.

Cyn ystyried y ceisiadau, manteisiodd y Cadeirydd ar y cyfle i hysbysu'r Pwyllgor am ganlyniadau trafodaethau a gynhaliwyd gydag ef fel Cadeirydd Safonau, y Swyddog Monitro, Arweinwyr Grwpiau ac Aelodau Annibynnol Cyngor y Fro gan ystyried dyletswydd Arweinydd y Grŵp o dan adran 62 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Cytunwyd wrth symud ymlaen y bydd holl gyfeiriadau Aelodau Cyngor Bro Morgannwg a Chynghorwyr Tref a Chymuned yn cael eu cuddio ar ohebiaeth a fyddai ar gael yn y parth cyhoeddus megis ceisiadau am oddefeb a

chofrestrau ffurflenni buddiannau'r Aelodau o ran cyfrinachedd a diogelwch yr Aelodau yn unol â deddfwriaeth.

Ar ôl ystyried y ceisiadau am ollyngiad yn ofalus, dyna a wnaed wedyn

PENDERFYNWYD – BOD y goddefebau fel y'u nodir yn yr atodlen isod yn cael eu caniatáu hyd at ddyddiad yr Etholiadau Llywodraeth Leol nesaf:

Aelod sy'n Gofyn am Oddefeb	Paragraff(au) Rheoliadau'r Pwyllgor Safonau (Caniatáu Goddefebau) (Cymru) 2001 - y caniateir goddefebau oddi tanynt ac y gwnaed cais amdanynt oddi tanynt	Penderfyniad
Cynghorydd Cymuned Dinas Powys D. Evans	(ch), (dd) ac (h)	Siarad a phleidleisio ar faterion cyffredinol ond siarad dim ond mewn perthynas â materion Cyllid ac Eiddo yn ymwneud â Southra Park yn unig yng nghyfarfodydd Cyngor Cymuned Dinas Powys
Cynghorydd Cymuned Dinas Powys D. Evans	(ch), (dd) ac (h)	Siarad a phleidleisio ar faterion cyffredinol; ond siarad dim ond mewn perthynas â materion Cyllid ac Eiddo yn ymwneud â Pharc Seel yn unig yng nghyfarfodydd Cyngor Cymuned Dinas Powys
Cynghorydd Cymuned Dinas Powys D. Evans	(ch), (dd) ac (h)	Siarad a phleidleisio ar faterion cyffredinol; ond siarad dim ond mewn perthynas â materion Cyllid ac Eiddo yn ymwneud â rheoli rhandiroedd yn unig yng nghyfarfodydd Cyngor Cymuned Dinas Powys
Cyngor Bro Morgannwg y Cynghorydd W.A. Hennessy	(ch) ac (dd)	Siarad a phleidleisio yng nghyfarfodydd y Cyngor ar faterion cyffredinol, ond siarad dim ond os yw'r mater yn rhagfarnu, ar faterion yn ymwneud â gwasanaethau teleofal bod yn dderbynnedd gwasanaeth teleofal gan y Cyngor

Rheswm dros y penderfyniad

Cydymffurfio â'r rheoliadau a'r rhwymedigaethau ar gyfer rhoi caniatâd i siarad a phleidleisio.

854 SYLWADAU GAN AELODAU ANNIBYNNOL O GYFARFODYDD PWYLLGORAU CYNGHORAU TREF A CHYMUNED (SM/PGCD) –

Un o rolau'r Pwyllgor Safonau oedd hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel gan Gynghorwyr, Aelodau Cyfetholedig a chynrychiolwyr Eglwys a RhiantLywodraethwyr y Cyngor.

Er mwyn cynorthwyo'r broses hon, cytunodd Aelodau'r Pwyllgor Safonau i arsylwi ar Gyfarfodydd Cyngorau Tref a Chymuned (CTCh). Adroddiadau adborth mewn perthynas â'r arsylwadau a wnaed yn cael eu cyflwyno i'r Swyddog Monitro a diweddariadau generig llafar o'r adroddiadau yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Safonau gan Aelodau Annibynnol yn dilyn ymweliadau. Derbyniwyd y byddai unrhyw arsylwadau a wnaed gan y Swyddog Monitro a / neu'r Prif Swyddog Craffu a Gwasanaethau Democraidd yn cael eu rhannu gyda Chlerc / Cadeirydd CTCh.

Dechreuodd Mrs. Tinsley drwy adrodd am ymweliad arsylwi Cyngor Cymuned Llangan ar 6 Rhagfyr 2022 yn dweud y bu tensiynau yn y cyfarfod ag un o'r cyfranogwyr ac er i'r Cadeirydd ymdrin â'r materion yn dda yn ei barn hi bu'n gyfarfod heriol a gan y bu'r cyfarfod yn eithaf dadleuol byddai'n cynnal ymweliad arsylwi pellach â'r Cyngor Cymuned dros y misoedd nesaf.

Ar 7 Mawrth 2023, arsylwodd Mrs. Tinsley Gyngor Cymuned Sain Tathan, ac er y bu nifer o eitemau ar yr agenda, roedd hwn wedi bod yn gyfarfod da ac roedd Mrs. Tinsley wedi cael croeso cynnes.

Yn dilyn ymweliad â Chyngor Cymuned Gwenfô ar 16 Mawrth 2023 dywedodd Mrs. Tinsley fod hwn wedi bod yn gyfarfod prysur iawn. Roedd yn gyfarfod personol a darparwyd cardiau enw ar gyfer pawb oedd yn bresennol. Cafodd yr holl argymhellion eu cymeradwyo a'u secondio yn effeithlon ac roedd yn gyfarfod da. Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd yn bresennol ond roedd hynny'n normal yn ôl pob tebyg.

Dywedodd Mr. Alexander yr aeth i gyfarfod Cyngor Cymuned San Siôr a Llansanffraid Elái ar 15 Mawrth 2023 ac y bu'n gyfarfod rhithwir ac y cafodd croeso cynnes gan y Cadeirydd. Roedd y cyfarfod wedi ei reoli'n gwrtais gan y Cadeirydd ac roedd o'r farn ei y bu'n broses dda.

Ar 6 Chwefror 2023 aeth i gyfarfod Cyngor Cymuned Sain Nicolas a Tresimwn, roedd hwn eto yn gyfarfod rhithwir a rhoddodd y platfform Zoom a ddefnyddiwyd enwau ar y sgrin. Roedd nifer sylweddol o aelodau'r cyhoedd yn rhan o'r cyfarfod a dilynodd y cyfarfod yr agenda mewn modd rhesymegol.

Dywedodd y Cadeirydd, yn dilyn y cyflwyniadau, fod yr ymweliadau arsylwi yn cael effaith gadarnhaol yn ei farn ef a bod Cyngorau Cymuned yn gwerthfawrogi

ymweliadau o'r fath. Fodd bynnag, cododd mater i'w ystyried gan y Pwyllgor efallai byddai ymweliadau dirybudd yn briodol wrth symud ymlaen; yn dilyn trafodaeth, derbyniwyd gan y Pwyllgor y dylai'r Cynghorau Tref a Chymuned barhau i gael gwybod am bresenoldeb Aelodau Annibynnol yn unol â'r trefniadau presennol.

Yr oedd wedi hyny

PENDERFYNWYD –

(1) NODI'r adroddiad a'r adborth a dderbyniwyd mewn perthynas ag ymweliadau arsylwi a gynhaliwyd gan Aelodau Annibynnol y Pwyllgor Safonau.

(2) BOD Aelodau Annibynnol yn cael gwybod am unrhyw Gynghorau Tref a Chymuned nad oeddent wedi derbyn ymweliad arsylwi ar ddiwedd y flwyddyn a bod trefniadau wedi'u gwneud i'w cwblhau.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried y sylwadau a wnaed a rôl y Pwyllgor Safonau.

855 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y PWYLLGOR SAFONAU (SM/PGCD) –

Diben yr adroddiad oedd cyflwyno'r Flaenraglen Waith ar gyfer y Flwyddyn Ddinesig 2022/23 i'r Aelodau. Cytunodd y Pwyllgor Safonau ym mis Mawrth 2018 i sefydlu Blaenraglen Waith i'r Pwyllgor ar gyfer pob Blwyddyn Ddinesig, ac mewn atodiad i'r adroddiad yn Atodiad 1 oedd y Flaenraglen Waith arfaethedig ar gyfer y Flwyddyn Ddinesig 2023/24 i'w hystyried a'u cymeradwyo gan y Pwyllgor.

Manteisiodd y Swyddog Monitro ar y cyfle i atgoffa'r Pwyllgor, yn unol â chytundeb drwy e-bost, fod cyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau wedi ei aildrefnu yn ddiweddar o'r dyddiad gwreiddiol ar 25 Mai 2023 i 8 Mehefin 2023.

Wrth gyfeirio at yr hyfforddiant a nodwyd ym mharagraff 2.3 o'r adroddiad, dywedodd y Swyddog Monitro fod hyn yn ymwneud â'r adborth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ym mis Mehefin 2022 a ddywedodd am yr hyfforddiant Cod Ymddygiad a ddarparwyd gan Swyddog Monitro Aelodau Cyngor Bro Morgannwg a'r hyfforddiant a gomisiynwyd gan Un Llais Cymru ar gyfer Aelodau'r Cyngor Tref a Chymuned.

Yn dilyn ymholiad gan Mr. Alexander ynghylch penodi cynrychiolydd Cyngor Tref a Chymuned ar y Pwyllgor Safonau, dywedodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu fod trefniadau'n cael eu gwneud i ystyried ceisiadau cyn cyfarfod y Pwyllgor Safonau ar 8 Mehefin 2023.

Ar ôl ystyried yr adroddiad fe'i gwnaed wedyn

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol sydd ynghlwm yn Atodiad 1 i'r adroddiad, gan nodi bod dyddiad y cyfarfod nesaf wedi'i drefnu ar gyfer 8 Mehefin, 2023.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

856 DIWEDDARIAD YNGHYLCH FFORWM PWYLLGORAU SAFONAU CENEDLAETHOL, CYFARFODYDD GRŴP SWYDDOGION MONITRO CYMRU GYFAN A CHYFARFODYDD ARWEINYDD GRŴP AC AELODAU ANNIBYNNOL (SM/PGCD) –

Rhoddodd yr adroddiad ddiweddariad i'r Pwyllgor mewn cysylltiad â thrafodaethau yn Fforwm y Pwyllgor Safonau Cenedlaethol ar 27 Ionawr 2023, cyfarfodydd Grŵp Swyddogion Monitro Cymru Gyfan a chyfarfodydd a gynhaliwyd ag Arweinwyr Grŵp, ac Aelodau Etholedig Annibynnol o'r Cyngor gyda'r Cadeirydd Safonau a'r Swyddog Monitro.

Wrth ystyried yr adroddiad, tynnodd y Swyddog Monitro sylw at y trafodaethau yn ymwneud â chanfyddiadau adroddiad Richard Penn ar y Fframwaith Moeseg a Safonau, gan ddweud bod yr adroddiad hwn wedi'i gomisiynu gan Lywodraeth Cymru a'r camau nesaf fydd i'r ymgynghoriad ar ganfyddiadau'r adroddiad ddigwydd. Aeth y swyddog cyfrifol yn Llywodraeth Cymru ar gyfer y maes gwasanaeth i gyfarfod Swyddogion Monitro Cymru Gyfan ar 3 Mawrth 2023 a dywedodd fod yr ymgynghoriad ar fin digwydd a dywedodd y Swyddog Monitro wrth y Pwyllgor y byddai'n cysylltu â swyddogion Llywodraeth Cymru i ofyn am eglurder ynghylch pryd y byddai'r ymgynghoriad yn debygol o ddigwydd.

Manteisiodd Cadeirydd y Pwyllgor Safonau, gan ystyried y cyfarfodydd diweddar a gynhaliwyd ag Arweinwyr Grwpiau ac Aelodau Annibynnol y Cyngor, ar y cyfle i roi gwybod y trafodwyd nifer o agweddau fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad a rhoddwyd cyfle i'r Aelodau godi unrhyw faterion yr oedden nhw'n dymuno eu codi ac i unrhyw faterion sy'n ymwneud â'r Cod Ymarfer Aelodau gael eu codi. Roedd y trafodaethau hefyd wedi cynnwys dull cysoni ledled Cymru o ran trothwy ar gyfer rhoddion a lletygarwch ac ynghylch cuddio cyfeiriadau ar wefan y Cyngor yng ngoleuni materion diogelwch personol i'r Aelodau gan ystyried nifer o ddigwyddiadau a oedd wedi digwydd yn Lloegr gydag Aelodau Seneddol.

Gyda golwg ar yr adroddiad a'r diweddariadau a ddarparwyd yn y cyfarfod, roedd

PENDERFYNWYD – DERBYN yr adroddiad.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

857 GOHEBIAETH GYDAG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SM/PGCD) –

Nododd yr adroddiad y byddai'r Swyddog Monitro yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau'r Pwyllgor yn y cyfarfod dan Ran II yr agenda mewn perthynas â gohebiaeth

ddiweddar a materion sy'n codi yn unol â gweithdrefnau Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a oedd yn gyfrinachol eu natur.

PENDERFYNWYD – NODI cynnwys yr adroddiad, gan ystyried y byddai diweddariad ar yr ohebiaeth a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ac y byddai unrhyw faterion sy'n codi dan Ran II yr adroddiad yn cael eu hystyried dan Ran II yr agenda.

Rheswm dros y penderfyniad

I hysbysu'r Aelodau o'r Pwyllgor.

858 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Deddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitem fusnes ganlynol ar y sail ei bod yn debygol o gynnwys datgeliad o wybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

859 GOHEBIAETH GYDAG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SM/PGCD) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12, 13 A 14) –

Fel yr amlinellwyd yn Rhan I o'r agenda, cytunwyd gan y Pwyllgor Safonau bod eitem sefydlog yn ymddangos ar agenda'r Pwyllgor er mwyn i'r Swyddog Monitro allu dweud wrth Aelodau'r Pwyllgor Safonau am ohebiaeth a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon) ar unrhyw faterion sy'n codi, gyda'r eitemau'n aros yn gyfrinachol eu natur yn unol â gweithdrefn yr Ombwdsmon.

Felly, rhoddodd y Swyddog Monitro ddiweddariad llafar i'r Pwyllgor ar ohebiaeth gyfrinachol ddiweddar gyda'r Ombwdsmon. Gan nad oedd unrhyw gwestiynau mewn perthynas â'r wybodaeth a roddwyd yn y cyfarfod,

PENDERFYNWYD – NODI'r wybodaeth gyfrinachol a roddwyd gan y Swyddog Monitro yn y cyfarfod.

Rheswm dros y penderfyniad

Wedi ystyried gohebiaeth a dderbyniwyd gan yr Ombwdsmon, gan nodi ei bod yn gyfrinachol ar hyn o bryd.